

ΑΝΑΪΣ ΝΙΝ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ

Η Αναΐς Νιν θα γνωρίσει τον Χένρι Μίλερ και τη σύζυγό του την Τζουν, στο Παρίσι την δεκαετία του 1930. Στα ημερολόγια της θα καταγράψει το χρονικό ενός ερωτικού τριγώνου, καθώς βρέθηκε ανάμεσα σ' έναν άντρα που την απελευθέρωσε σεξουαλικά και σε μια γυναίκα που της ξύπνησε ένα ασίγαστο πάθος.

"Ο Χένρι παραβλέπει την ηδονή που υπάρχει στο να μην τα ξέρεις όλα, στο να μην τα έχεις δικά σου όλα, στο να σκύβεις επικίνδυνα πάνω απ' την άβυσσο, στο να μην φτάνεις σε μια συγκεκριμένη κορύφωση. Και οι δυο, και ο Χένρι και η Τζουν, κατέστρεψαν τη λογική και την ισορροπία της ζωής μου. Είναι καλό αυτό. Το πρότυπο είναι νεκρό. Τώρα, μπορώ πια να ζήσω. Δεν είμαι εγώ για πρότυπα."

Γράμμα της Αναΐς προς την Τζούν

(Φεβρουάριος 1932, Παρίσι).

«Τζουν... Δεν μπορώ να πιστέψω ότι δεν θα σε ξαναδώ να έρχεσαι προς το μέρος μου, ξεπροβάλλοντας από τα σκοτάδια του κήπου. Περιμένω μερικές φορές στο σημείο όπου συνηθίζαμε να συναντιόμαστε, προσδοκώντας να σε δω ξανά να περπατάς προς το μέρος μου, ξεμακραίνοντας από το πλήθος εσύ, τόσο ξεχωριστή και μοναδική. Όταν έφυγες, το σπίτι άρχισε να με πνίγει. Ήθελα να βρεθώ μόνη μου με την εικόνα σου... Νοίκιασα λοιπόν ένα στούντιο στο Παρίσι, ένα μικρό, ετοιμόρροπο διαμερισματάκι και καταφεύγω εκεί τουλάχιστον λίγες ώρες την ημέρα. Ποια είναι όμως αυτή η "άλλη" ζωή που θέλω να ζήσω χωρίς εσένα; Μερικές φορές πρέπει να φαντασθώ ότι είσαι παρούσα, Τζουν. Νιώθω σαν να θέλω να γίνω εσύ. Ποτέ άλλοτε δεν θέλησα να γίνω κανένας άλλος εκτός από τον εαυτό μου. Τώρα θέλω να λιύσω μέσα σου, να έρθω τόσο απίστευτα κοντά σου που ο εαυτός μου να εξαφανισθεί...»

Γράμμα του Χένρι Μίλλερ στην Αναΐς

14 Αυγούστου, 1932

Αναΐς: Μην περιμένεις από μένα πια να είμαι λογικός. Ας μην είμαστε πια λογικοί. Ήταν ένας γάμος στο Λουβεσιέν - δεν μπορείς αυτό να το αμφισβητήσεις. Έφυγα έχοντας κολλημένα πάνω μου διάφορα κομμάτια από σένα. Περπατώ εδώ κι εκεί, κολυμπώντας μέσα σε ένα ωκεανό αίματος, του δικού σου ανδalousιανού αίματος που είναι διυλισμένο και δηλητηριώδες. Ότι κάνω και λέω και σκέφτομαι, έχει σχέση με εκείνο το γάμο. Σε είδα ως αφέντρα του σπιτιού σου, μια Μαυριτανή με πρόσωπο βαρύ, μια νέγρα με λευκό κορμί, με μάτια σ" όλη σου την επιδερμίδα, γυναίκα, γυναίκα, γυναίκα. Δεν ξέρω τώρα πως μπορώ να συνεχίσω να ζω μακριά από σένα - αυτό το μεσοδιαστήμα είναι θάνατος. Πως σου φάνηκε που επέστρεψε ο Χιούγκο; Ήμουν ακόμα εκεί; Δεν μπορώ να σε φανταστώ να είσαι μαζί του όπως ήσουν με μένα. Με τα πόδια κλειστά. Με ευπάθεια. Με γλυκιά προδοτική υποχωρητικότητα. Με ευπείθεια και υπακοή. Έγινες γυναίκα με μένα. Τρομοκρατήθηκα από αυτό. Δεν είσαι μόνο τριάντα ετών - είσαι αιώνια. Έχω επιστρέψει πίσω αλλά εξακολουθώ να νοιώθω το πάθος να με σιγοκαίει. Όχι πλέον το πάθος για τη σάρκα, αλλά μία ολοκληρωτική πείνα για σένα, μια πείνα για να σε καταβροχθίσω. Διάβασα στην εφημερίδα για αυτοκτονίες και φόνους και τα καταλαβαίνω απόλυτα. Νιώθω αυτοκτονικός, δολοφονικός. Αισθάνομαι κατά κάποιο τρόπο πως είναι ντροπή να μένω άπραγος, να περιμένω απλά για να έχουμε λίγο χρόνο, να το φιλοσοφήσω ή να είμαι λογικός. Που πήγαν εκείνοι οι καιροί όπου οι άνδρες μαχόντουσαν, σκότωναν, πέθαιναν για ένα γάντι ή για μια ματιά;

Ακόμα σ" ακούω να τραγουδάς στην κουζίνα - αυτό τον δίχως αρμονία, μονότονο Κουβανέζικο Θρήνο. Ξέρω πως είσαι ευτυχισμένη και πως το γεύμα που μαγειρεύεις είναι το καλύτερο γεύμα που έχουμε φάει μαζί. Αισθάνομαι τη μεγαλύτερη γαλήνη και ευτυχία όταν κάθομαι στην τραπεζαρία και σε ακούω να μιλάς για το φόρεμά σου.

Αναίς, νόμιζα πως πριν απλά σ" αγαπούσα, όμως σίγουρα δεν είναι σαν αυτό που νοιώθω αυτή τη στιγμή μέσα μου. Όλο αυτό ήταν τόσο υπέροχο επειδή ήταν σύντομο και κλεμμένο; Προσπονηθήκαμε ο ένας στον άλλο; Ήμουν λιγότερο εγώ, ή περισσότερο εγώ και εσύ ήσουν λιγότερο ή περισσότερο εσύ; Είναι τρέλα που πιστεύω πως αυτό μπορεί να συνεχιστεί; Που και πότε θα αρχίσουν οι στιγμές να γίνονται μονότονες; Σε μελετώ τόσο πολύ για να ανακαλύψω τις πιθανές σου αδυναμίες, τις ατέλειες, τις ζώνες κινδύνου. Δεν μπορώ να βρω ούτε μία. Αυτό σημαίνει πως είμαι ερωτευμένος, τυφλός, τυφλός. Τυφλός για πάντα!

Σε φαντάζομαι να παίζεις τους δίσκους ξανά και ξανά - τους δίσκους του Χιούγκο. «Parlez moi d amour.» Η διπλή ζωή, το διπλό γούστο, η διπλή χαρά και μιζέρια. Πόσο πρέπει να σ" έχουν χαρακώσει. Τα γνωρίζω όλα αυτά, όμως δεν μπορώ να κάνω τίποτα για να τα αποτρέψω. Μακάρι να ήμουν εγώ αυτός που θα έπρεπε να τα υποστεί. Ξέρω τώρα πως τα μάτια σου είναι ορθάνοιχτα. Για πράγματα που δεν θα πιστέψεις ξανά, για χειρονομίες που ποτέ δεν θα επαναλάβεις, για ορισμένες λύπες και αμφιβολίες που δεν θα γευθείς. Μια λευκή θανατηφόρα φλόγα στην τρυφερότητα και στη σκληρότητά σου. Δίχως τύψεις, δίχως εκδίκηση, δίχως λύπη, δίχως ενοχή. Μια ζωή, που δεν θα υπάρχει τίποτα να σε σώσει από την άβυσσο, παρά μόνο μια ελπίδα, μια πίστη, μια χαρά που έχεις ήδη γευθεί, ώστε να μπορείς να την

επαναλάβεις όταν επιθυμείς. Όλο το πρωινό ανακάτευσες τις σημειώσεις μου, αναζητώντας τα αρχεία της ζωής μου και αναρωτιόμουν από που να ξεκινήσω, πως να κάνω μια αρχή, βλέποντας όχι μόνο ένα άλλο βιβλίο πριν από μένα, αλλά μια ζωή από βιβλία. Αλλά δεν ξεκινώ. Οι τοίχοι είναι εντελώς γυμνοί - κατέβασα τα πάντα πριν σε συναντήσω. Μοιάζουν όλα σαν να τα είχα προετοιμάσει για να φύγω για πάντα. Τα φώτα στους τοίχους προβάλλουν εκεί όπου ξεκουράζαμε τα κεφάλια μας. Όσο βροντά και αστράφτει, ξαπλώνω στο κρεβάτι και κάνω ένα τρελό όνειρο. Βρισκόμαστε στη Σεβίλλη και μετά στη Φεζ και μετά στο Κάπρι και ύστερα στην Αβάνα. Ταξιδεύουμε συνεχώς, όμως υπάρχουν πάντα μαζί μας βιβλία και μια γραφομηχανή και το σώμα σου βρίσκεται πάντα κοντά στο δικό μου και το βλέμμα των ματιών σου ποτέ δεν αλλάζει. Οι άνθρωποι λένε πως θα είμαστε δυστυχισμένοι, πως θα μετανιώσουμε. Όμως είμαστε ευτυχισμένοι, πάντα γελάμε και λέμε τραγούδια. Μιλάμε Ισπανικά και Γαλλικά και Αραβικά και Τουρκικά. Μας δέχονται παντού και στρώνουν στο διάβα μας λουλούδια. Λέω πως αυτό είναι ένα άγριο όνειρο - αλλά είναι ένα όνειρο που θέλω να βιώσω. Ζωή και λογοτεχνία να συνδυάζονται κι εσύ με τη χαμαιλέοντια ψυχή σου να μου δίνεις χιλιάδες αγάπες, που θα βρίσκουν καταφύγιο σε οποιαδήποτε καταιγίδα μας τύχει.

www.ithaque.gr Τα πρωινά θα συνεχίζουμε από εκεί που σταματήσαμε. Ανάσταση μετά την ανάσταση. Θέλεις μια γεμάτη, πολυποίκιλη ζωή και όσο περισσότερο τη διεκδικείς, τόσο περισσότερο με ποθείς και με χρειάζεσαι. Η φωνή σου βραχνιάζει, γίνεται πιο βαθιά, τα μάτια σου πιο μαύρα, το αίμα πιο πυκνό, το κορμί γεμίζει αισθησιακή δουλικότητα και τυραννική ανάγκη. Πιο βίαιη τώρα απ' ό,τι πριν, συνειδητά σκληρή. Η ακόρεστη απόλαυση της εμπειρίας.

Λος Άντζελες, Σεπτέμβριος 1976

Η Αναΐς Νιν γράφει για τα ημερολόγια της:

"Από εκείνη την εποχή, όταν όλοι μας γράφαμε ερωτικά κομμάτια για ένα δολάριο τη σελίδα, κατάλαβα ότι αιώνες τώρα είχαμε ένα και μόνο μοντέλο για αυτό το είδος λογοτεχνίας: το αντρικό γράψιμο. Είχα ήδη συνειδητοποιήσει τη διαφορά ανάμεσα στην αντρική και τη γυναικεία συμπεριφορά της σεξουαλικής πείρας. Ήξερα ότι υπήρχε μια απέραντη διαφορά ανάμεσα στη σαφήνεια του Χένρι Μίλερ και στα δικά μου διφορούμενα: ανάμεσα στη δική του χιουμοριστική, γεμάτη οίστρο ακολασίας άποψη για το σεξ και στις δικές μου ποιητικές περιγραφές ερωτικών δεσμών στα αδημοσίευτα κομμάτια του "Ημερολογίου". [...]

Οι γυναίκες, σκεφτόμουν, είναι περισσότερο ικανές να ενώνουν το σεξ με το συναίσθημα, με τον έρωτα, και να ανήκουν μάλλον σε ένα μόνο άντρα παρά να είναι ασύδοτες. Αυτό το κατάλαβα καλύτερα όταν έγραφα τα μυθιστορήματα και το "Ημερολόγιο" και το είδα ακόμα πιο καθαρά όταν άρχισα να διδάσκω. Όσο κι αν η στάση όμως της γυναίκας απέναντι στο σεξ είναι διαφορετική από του άντρα, δεν είχαμε μάθει ακόμα πώς να την περιγράψουμε.

Εδώ, στα "Ερωτικά" έγραφα για ψυχαγωγία κάτω από την πίεση ενός πελάτη (σ.σ. του συλλέκτη-εντολοδόχου τους), που μου ζητούσε "να παρατήσω την ποίηση". Πίστευα ότι το ύφος μου προερχόταν από διαβάσματα έργων των αντρών. Γι' αυτό το λόγο, από καιρό νόμιζα ότι συμβιβάστηκα με το γυναικείο μου εαυτό. Έβαλα τα "Ερωτικά" στην άκρη. Διαβάζοντάς τα ξανά πολλά

χρόνια αργότερα, βλέπω ότι η προσωπική μου φωνή δεν είχε απόλυτα καταπιεστεί. Σε πολλά μέρη χρησιμοποιούσα ενστικτωδώς γυναικεία γλώσσα, βλέποντας τη σεξουαλική εμπειρία από γυναικεία άποψη. Τελικά αποφάσισα να επιτρέψω τη δημοσίευση των "Ερωτικών" μια και δείχνουν τις αρχικές προσπάθειες μιας γυναίκας σε έναν κόσμο ο οποίος είναι ιδιοκτησία των αντρών.

Αν εκδοθεί ποτέ το "Ημερολόγιο" χωρίς περικοπές, αυτή η γυναικεία άποψη θα καθιερωθεί ακόμα πιο καθαρά. Θα δείξει ότι οι γυναίκες (και εγώ, στο "Ημερολόγιο"), δεν ξεχωρίζουμε ποτέ το σεξ από το αίσθημα, από τον έρωτα για ολόκληρο τον άντρα".